

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060201

PROTOKOLL
2022-06-07 och
2022-09-13
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 72
Mål nr M 4324-21

RÄTTEN

Hovrättsråden Henrik Löv och Lars Olsson, tekniska rådet Ingrid Johansson samt hovrättsrådet Li Brismo, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredragande Anna Nordenskjöld

PARTER (såvitt nu är i fråga)

Klagande

1. Nora kommun
Tingshuset
713 80 Nora

2. M. A.

3. L. K.

4. P. K.

5. U. L.

6. J. L.

7. J. O.

8. U. R.

Dok.Id 1858036

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

Ombud för 1–8: A. S.

Motpart

1. Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Ombud: A. L. och H. M.

2. Länsstyrelsen i Örebro län
701 86 Örebro

SAKEN

Tillstånd till utrivning av del av vattenanläggning m.m. i Järleån vid Järle kvarn i Nora kommun; nu fråga om inhämtande av yttrande från vattenmyndigheten

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-03-18 i mål nr M 1785-20

Mark- och miljödomstolen har gett Naturvårdsverket tillstånd till att riva ut vissa delar av dammanläggningen m.m. vid Järle kvarn i Järleån och förenat tillståndet med vissa villkor.

Tillståndet har överklagats av bl.a. Nora kommun, M. A. , L. K. , P. K. , U. L. , J. L. , J. O. och U. R. som nu har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska inhämta ett yttrande enligt 22 kap. 13 § miljöbalken från Norra Östersjöns vattenmyndighet avseende möjligheten att peka ut aktuell vattenförekomst som kraftigt modifierad.

Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Örebro län har motsatt sig yrkandet.

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2022-10-25)

Mark- och miljööverdomstolen avslår Nora kommuns, M. As. , L. Ks. , P. Ks., U. Ls. , J. Ls. , J. Os. och U. Rs. yrkande att domstolen ska inhämta yttrande från Norra Östersjöns vattenmyndighet.

Skälen för beslutet

Enligt 22 kap. 13 § miljöbalken ska mark- och miljödomstolen vid prövningen av en verksamhet eller åtgärd som påverkar vattenmiljön under vissa förutsättningar inhämta ett yttrande från berörd vattenmyndighet. Det gäller bl.a. om utredningen i målet ger anledning att anta att något förhållande av betydelse för miljö kvalitetsnormgivningen inte överensstämmer med det som lagts till grund för en sådan norm och den bristande överensstämmelsen har betydelse för möjligheten att bestämma rimliga och ändamålsenliga miljövillkor.

I förarbetena till de nya vattenrättsliga reglerna framhålls att tillförlitliga klassificeringar baserade på faktiska förhållanden och väl avvägda miljö kvalitetsnormer, där ramdirektivets möjligheter till undantag och lägre krav har använts fullt ut, ska ligga till grund för prövningen av enskilda verksamheter. Normgivningen riskerar annars att innebära krav som är alltför stränga jämfört med vad som borde gälla. Syftet med att inhämta ett yttrande är bl.a. att ge vattenmyndigheten möjlighet att, innan domstolen avslutar sin prövning, göra de ändringar av klassificeringen av vatten och miljö kvalitetsnormer som föranleds av utredningen i målet (se prop. 2017/18:243 s. 75 f., 154 ff., s. 195 och 211 ff.).

En fråga är om även Mark- och miljööverdomstolen kan inhämta ett yttrande från vattenmyndigheten. I 23 kap. 7 § miljöbalken, som reglerar vilka särskilda bestämmelser som gäller för rättegången i ansökningsmål i Mark- och miljööverdomstolen, finns inte någon hänvisning till 22 kap. 13 § miljöbalken. Förarbetena innehåller inte några tydliga uttalanden i frågan (jfr prop. 2017/18:243). Med hänsyn till syftet med

22 kap. 13 § miljöbalken, prövningens karaktär i denna typ av mål och de frågor som ska regleras i tillståndsdomen, bl.a. villkor som behövs enligt 5 kap. 4 § miljöbalken för att verksamheten inte ska medföra försämring eller äventyr i förhållande till miljö-kvalitetsnormerna och som i övrigt behövs för att skydda natur- och kulturmiljöer, bör det dock vara möjligt även för Mark- och miljööverdomstolen att inhämta ett yttrande från vattenmyndigheten (se 22 kap. 25 § första stycket 9 och 13 miljöbalken och 23 kap. 7 § miljöbalken samt NJA 2010 s. 690 jfr dock NJA 2008 s. 748).

Som framgår ovan anges som förutsättning för att inhämta yttrande att den bristande överensstämmelsen mellan faktiska och normgrundande förutsättningar har betydelse för möjligheten att bestämma rimliga och ändamålsenliga miljövillkor. Enligt förarbetena rör det sig om situationer då domstolen finner att det inte är möjligt att, givet den karakterisering av vattnet som är gjord och de miljö kvalitetsnormer om vilken kvalitet som vattenförekomsten ska uppnå, med rimliga och ändamålsenliga villkor säkerställa att verksamheten inte medför en otillåten försämring eller ett sådant äventyr som avses i 5 kap. 4 § miljöbalken. En utgångspunkt är att den bristande överensstämmelsen ska medföra så mycket mer långtgående kvalitetskrav på vattnet och så mycket mer långtgående förutsättningar för vilka miljövillkor som behöver ställas att villkoren inte kan anses vare sig rimliga eller ändamålsenliga (se prop. 2017/18:243 s. 195 och 212).

I detta fall har yrkandet om att inhämta yttrande från vattenmyndigheten framställts av de parter som överklagat mark- och miljödomstolens dom att ge tillstånd till den sökta utrivningen. Mark- och miljööverdomstolen anser att det utifrån miljö kvalitetsnorm-givningen i detta fall inte framkommit hinder mot att föreskriva rimliga och ändamålsenliga villkor på sätt som redogjorts för ovan. Yrkandet om att inhämta yttrande från vattenmyndigheten ska därför avslås.

Beslutet får överklagas endast i samband med att Mark- och miljööverdomstolens dom eller slutliga beslut i målet överklagas.